

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
16/5240-

Dato
08.06.2016

**Spørsmål nr. 1224 fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe til kunnskapsminister
Torbjørn Røe Isaksen**

1. august 2015 ble det innført en ordning der 4- og 5- åringer i familier med en samlet husholdningsinntekt under en grense fastsatt av Stortinget har rett på gratis kjernetid, forstått som 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. For barnehageåret 2015/2016 er denne inntektsgrensen fastsatt til 405 000 kroner. Ordningen er regulert i forskrift om foreldrebetaling i barnehagen, og er søknadsbasert med siste års selvangivelse som dokumentasjonsgrunnlag. Fra 1. august 2016 utvides ordningen slik at også 3- åringer har rett til gratis kjernetid, og inntektsgrensen prisjusteres til 417 000 kroner.

Basert på inntektsstatistikk som Kunnskapsdepartementet har bestilt fra SSB, er det estimert at om lag 13 prosent av alle 4- og 5- åringer har rett til gratis kjernetid etter ordningen som ble innført 1. august 2015, noe som betyr at om lag 16 500 4- 5- åringer har rett til gratis kjernetid barnehageåret 2015/2016. I den årlige rapporteringen fra kommunene og barnehagene til Utdanningsdirektoratet, oppgir kommunene at høsten 2015 har totalt 10 000 4- og 5- åringer fått gratis kjernetid.

Forsøksordningen med gratis kjernetid har hatt en noe ulik innretning i de ulike områdene som har vært omfattet. I tillegg har det blitt gitt midler til rekrutteringstiltak og tiltak rettet mot foreldrene. I bydelene i Groruddalen og Søndre Nordstrand har alle 4- og 5- åringer fått tilbud om gratis kjernetid gjennom forsøksordningen. I bydelen Gamle Oslo har 3-5- åringer under en inntektsgrense fått tilbud om gratis kjernetid, og i 2014 var denne inntektsgrensen 300 000 kroner, alle disse er altså omfattet av den nasjonale ordningen fra august 2016. Drammen kommune fikk tidligere (frem til og med våren 2014) tilskudd til gratis kjernetid i barnehage i to områder i kommunen (Fjell og deler av Strømsø). Fra og med høsten 2014 har alle barn i familier med lav inntekt i hele kommunen fått gratis barnehage, og midlene til

gratis kjernetid har blitt brukt på dette. Bergen kommune har fått midler til å tilby gratis kjernetid til barn i tre skolekretser i Årstad. Kommunen besluttet at de ikke vil søke støtte til gratis kjernetid i barnehage i 2016, men kun be om støtte til foreldretiltak og rekruttering, og benytte seg av den nasjonale ordningen med gratis kjernetid.

Det var om lag 4 500 4- og 5- åringene som gikk i barnehage i Søndre Nordstrand og bydelene i Groruddalen høsten 2015, og alle 4- og 5- åringene som bor i disse bydelene fikk gratis kjernetid. Noen av disse er også sikret gratis kjernetid grunnet lav inntekt gjennom den nasjonale ordningen. Alle kommuner og bydeler i Oslo har gjennom BASIL rapportert inn hvor mange som fikk gratis kjernetid og/eller annen reduksjon i foreldrebetalingen for en barnehageplass. Høsten 2015 fikk 444 barn i Gamle Oslo gratis kjernetid, om lag 600 barn i Drammen fikk gratis barnehage og 324 barn i Bergen fikk gratis kjernetid. Alle disse fikk gratistilbudet grunnet lav inntekt.

For barnehageåret 2016/2017 anslår Kunnskapsdepartementet at om lag 25 000 3-5- åringene har rett på gratis kjernetid. Dette er basert på inntektsstatistikk og befolkningsstatistikk fra SSB. I tabellen under er det estimert hvor mange i de ulike aldersgruppene som har rett på gratis kjernetid ved den gjeldende inntektsgrensen og dersom den heves til henholdsvis 500 000 eller 600 000 kroner, både for landet som helhet og i de byene/bydelene som har vært med i forsøksordningen med gratis kjernetid.

Inntektsgrense	417 000 kroner			500 000 kroner			600 000 kroner		
	3 år	4 år	5 år	3 år	4 år	5 år	3 år	4 år	5 år
Hele landet	8 100	8 200	8 400	10 600	10 700	11 000	13 700	13 900	14 200
Groruddalen, Gamle Oslo og Søndre Nordstrand	750	700	700	900	850	850	1 050	1 000	1 000
Bergen	400	400	400	500	500	500	700	700	700
Drammen	150	150	150	200	200	200	250	250	250

Departementet understreker at det er usikkerhet knyttet til estimatene. Vi vil også påpeke at det vil være noen 3- 5- åringene som allikevel ikke vil gå i barnehage. Det kan enten være fordi foreldrene ikke kjenner til ordningen eller at de av ulike årsaker ikke ønsker at barnet skal gå i barnehage til tross for at det er mulighet for et gratis deltidstilbud. Kunnskapsdepartementet har ikke oversikt over husholdningens inntekt til de barna som går i barnehage, men kommunene rapporterer i desember på hvor mange barn som har fått gratis kjernetid, det vil derfor foreligge en oversikt over hvor mange som faktisk benytter retten til gratis kjernetid.

I høringen av ordningen med gratis kjernetid ble det varslet at denne ordningen og ordningen med et nasjonalt minstekrav til reduksjon i foreldrebetalingen skulle evalueres innen 2018. Kunnskapsdepartementet har startet prosessen med å innhente kunnskapsgrunnlag til å kunne gjøre en slik evaluering, og et av temaene som søkes kartlagt er bruk av disse ordningene, og

eventuell årsak til at noen ikke benytter seg av tilbud om gratis kjernetid og/eller redusert foreldrebetaling.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Torbjørn Røe Isaksen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Torbjørn Røe Isaksen